

Opetustaidon arviointi oikeustieteellisessä tiedekunnassa

Oikeustieteellisessä tiedekunnassa arvioidaan opetusta sisältävää tehtävää ja dosentin arvoa hakeneen henkilön opetustaito. Tiedekunnassa on opetustaidon arvioimista varten opetustaitotoimikunta, jonka dekaani asettaa.

Opetustaitotoimikunta laatii perustellun kokonaisarvion hakijan opetusansioista. Se voi järjestää hakijalle tilaisuuden opetusnäytteen antamiseen. Tällöin se myös arvioi opetusnäytteen. Jos kysymyksessä on haku opetusta sisältävään tehtävään, kokonaisarvio laaditaan vain niiden hakijoiden osalta, jotka voivat tulla ensisijaisesti kysymykseen tehtävää täytettäessä.

Opetustaitotoimikunnan antamaan hakijan opetustaitoa koskevaan perusteltuun lausuntoon sisällytetään kannanotto siitä, onko hakijalla tehtävän tai dosentin arvon edellyttämä opetustaito.

Hakija toimittaa hakemuksen yhteydessä ansioluettelon ja akateemisen portfolion (ks. tiedekunnan ohjeet hakemusasiakirjoista) sekä tarvittavan muun selvityksen, jonka perusteella hakijan opetustaitoa voidaan arvioida. Hakemusasiakirjoista tulee käydä ilmi hakijan aikaisempi opetuskokemus, yliopistopedagoginen koulutus, oppimateriaalin tuottaminen, osallistuminen tohtorinkoulutukseen ja mahdolliset muut opetusansioita osoittavat seikat (ks. opetusansioiden arviointia koskevat periaatteet alla). Jos hakija on aikaisemmin antanut yliopistollista tehtävää tai dosentin arvoa varten opetusnäytteen, myös tieto siitä on hyödyllinen. Hakijan vastuulla on esittää hakemuksensa liitteenä riittävän yksityiskohtaisesti dokumentoitua aineistoa kaikista niistä ansioistaan, joilla hän katsoo olevan merkitystä hänen opetustaitoaan arvioitaessa täytettävänä olevaa tehtävää varten. Opetustaidon kokonaisarviointi tehdään asiakirjoista saatavan selvityksen, mahdollisen opetusnäytteen ja sen yhteydessä järjestettävän keskustelun perusteella.

Kelpoisuusvaatimukset opetusta sisältäviin tehtäviin

Professorilta edellytetään opetuksen osalta kykyä antaa korkeatasoista tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjata opinnäytteitä. Hakijan ansioita arvioitaessa otetaan huomioon opetuskokemus ja pedagoginen koulutus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetustoimessa saavutetut ansiot ja opetusnäyte sekä osallistuminen tohtorikoulutukseen. Vastaavat kriteerit koskevat apulaisprofessoreja.

Yliopistonlehtorilta edellytetään opetuksen osalta kykyä antaa laadukasta tutkimukseen perustuvaa opetusta ja ohjata opinnäytteitä. Hakijan ansioita arvioitaessa otetaan huomioon opetuskokemus ja pedagoginen koulutus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetustoimessa saavutetut ansiot ja opetusnäyte.

Yliopistotutkijalta edellytetään opetuksen osalta tehtävässä vaadittavaa opetustaitoa.

Yliopisto-opettajalta edellytetään opetuksen osalta hyvää opetustaitoa. Hakijan ansioita arvioitaessa otetaan huomioon laaja pedagoginen koulutus, taito tuottaa oppimateriaalia ja antaa opetusta monipuolisesti sekä opetusnäyte.

Tutkijatohtorilta edellytetään opetuksen osalta tehtävässä tarvittavaa opetustaitoa.

Erikoistutkijalta, joka sijoittuu tehtävärakenteen kolmannelle portaalle, edellytetään opetuksen osalta tehtävässä tarvittavaa opetustaitoa.

Dosentilta edellytetään hyvä opetustaito.

Opetustaidon arvioinnin periaatteita ja arvioinnin osa-alueita

Opetustehtävää tai dosentin arvoa hakevan opetustaito arvioidaan kokonaisuutena.

Yleisesti ottaen opetustaitona otetaan siten huomioon ainakin kyky antaa yliopistollista opetusta ja ohjata opinnäytteitä, opetuskokemus ja pedagoginen koulutus, taito tuottaa oppimateriaalia, muut opetustoimissa saavutetut ansiot ja opetusnäyte. Myös osallistumisella tohtorikoulutukseen on merkitystä.

Opetustaidon arvioinnin eri osa-alueiden erittelyn tarkoituksena on antaa viitteitä hakijoille seikoista, joihin kiinnitetään huomiota vertailtaessa hakijoiden opetustaitoa.

Myös opetustaidon arvioitsijat voivat käyttää sitä apuvälineenä. Kokonaisarvio perustuu kuitenkin aina hakijan ansioiden yksilölliseen arviointiin. Osa-alueiden painoarvo voi vaihdella saman tehtäväkategorian sisälläkin. Kaikissa mainituissa tehtävissä opetustaito on kuitenkin osa kelpoisuusvaatimuksia, eikä opetustaidossa puuttuvaa kelpoisuutta voi kompensoida muilla ansioilla.

Opetustaidon arvioinnin osa-alueet ja niiden pääsisältö:

1. Opetustyössä yliopiston tai muun korkeakoulun opettajana hankittu käytännön kokemus ja oman opetuksen kehittäminen
 - opetustehtävien määrä ja luonne
 - opetuksen kohderyhmät
 - oman opetuksen kehittäminen ja arviointi: käytetyt opetusmenetelmät, palaute ja arviointikäytännöt
 - eri kielillä annettu opetus (erityisesti suomi, ruotsi, englanti)
 - tieto- ja viestintätekniikan käyttö opetuksessa
 - muu opetus- ja kouluttajakokemus
2. Ohjauskokemus
 - opinnäytetöiden ohjaus, minkä tasoisia, miltä aloilta, kuinka paljon
 - myös erilaisissa oppimisen ohjaustilanteissa (esim. nuorempien tutkijoiden ohjaus) hankittu kokemus
3. Pedagoginen ajattelu ja pedagoginen koulutus tai muu opetustaidon osoittaminen
 - opetusajattelu, opetuksen toiminta-ajatus
 - hakijan pedagoginen, erityisesti yliopistopedagoginen koulutus tai muu mahdollinen oman opetustaidon kehittämiseen tähtäävä toiminta dokumentoituna niin, että siitä selviää koulutuksen tai muun toiminnan laajuus ja luonne, keskeiset sisällöt sekä järjestäjä taikka toimeksiantaja
4. Oppimateriaalin tuottaminen
 - hakijan laatimat korkeakouluopetuksessa käytettävät julkaisut sekä opetusteknologinen materiaali tai muu mahdollinen materiaali
5. Hakijan mahdolliset muut opetukselliset ansiot, jotka ovat haettavan tehtävän kannalta relevantteja, kuten:
 - yhteistyö ja verkostot opetuksessa

- osallistuminen opetuksen kehittämis- tai laatutyöhön: hakijan toiminta erityisesti yliopisto-opetuksen kehittämiseen tähtäävissä elimissä tai muut opetuksen suunnittelu- ja kehittämistehtävät
- asiantuntijatehtävät
- pedagoginen tutkimus
- palkinnot ja huomionosoitukset

6. Opetusnäyte

Opetusnäyte

Opetusnäyte on haettavan tehtävän tai dosentuurin alaan kuuluva julkinen opetustapahtuma, joka voi olla luento, seminaarin ohjaus, muu opetustilanne tai niiden yhdistelmä. Opetusnäyte voidaan antaa myös etäyhteyden avulla.

Opetusnäytteen alussa hakija ilmoittaa opetusnäytteen tarkoittaman opetuksen kohderyhmän. Opetusnäytteen kesto on enintään 20 minuuttia. Ennen varsinaisen opetusnäytteen aloittamista hakija voi käyttää noin 5 minuuttia opetusnäytteen tarkoittaman opetustilanteen alustamiseen.

Hakija valitsee aiheen ja ilmoittaa sen etukäteen professorin tehtävää tai dosentuuria haettaessa palvelupäällikölle ja muita tehtäviä hakiessaan kyseisen tehtävänäytön valmistelijalle viimeistään viikkoa ennen opetusnäytteen antamista. Samassa yhteydessä hakijan tulee ilmoittaa, mitä opetusvälineitä hän tarvitsee opetusnäytteen pitämiseen.

Valitessaan aihetta hakijan on hyvä kiinnittää huomiota opetusnäytteen arvioinnin kriteereihin.

Opetusnäytteen arvioinnissa kiinnitetään huomiota opetusnäytteen sisältöön, sen liittymiseen tehtävän alaan ja alan tieteelliseen tutkimukseen, ilmoitettuun aiheeseen, esityksen jäsentelyyn sekä esitystapaan ja tieto- ja viestintätekniikan hyödyntämiseen.

Opetusnäytteen arvioinnissa kiinnitetään huomiota muun muassa seuraaviin seikkoihin:

- hakijan kykyyn jäsentää opetettava aihe kuulijoille ymmärrettäväksi
- hakijan kykyyn perustella esittämiään ajatuksia ja väitteitä
- hakijan kykyyn hyödyntää alan uusinta tutkimusta
- hakijan kykyyn jäsentää opetustilanne
- hakijan kykyyn opettaa innostavasti ja ajatuksia herättäen
- hakijan kykyyn käyttää opetusvälineitä
- hakijan esiintymistaitoon

Dekaani tai valmisteluryhmän puheenjohtaja voi rajata opetusnäytteen antamisen niihin tehtävän hakijoihin, jotka hakemusasiakirjojen, mahdollisten asiantuntijalausuntojen ja muiden seikkojen perusteella lähinnä tulevat kysymykseen tehtävää täytettäessä. Opetustaitotoimikunta voi opetustaidon arvioinnin sitä sen käsityksen mukaan edellyttäessä varata dosentin arvoa hakeneelle tilaisuuden opetusnäytteen antamiseen.. Dekaanin tai johtokunnan voi edellyttää dosentin arvoa hakeneen osalta, että hänen on annettava opetusnäyte.

Professorin tehtävää täytettäessä opetusnäyte annetaan professorin tehtävään ottamista koskevassa rehtorin määräyksessä (1.9.2014, dnro 320/002/2014) tarkoitetun valmisteluryhmän läsnä ollessa. Opetustaitotoimikunta antaa professorin tehtävää täytettäessä annetusta opetusnäytteestä arvioinnin osana muuta opetustaidon arviointia. Yliopistonlehtorin, yliopisto-opettajan ja dosentuurin opetusnäyte

annetaan opetustaitotoimikunnalle. Opetusnäyte arvioidaan osana muuta opetustaidon arviointia. Opetusnäytteen ajankohdan määrää opetustaitotoimikunnan puheenjohtaja.

Opetusnäyte arvostellaan asteikolla hyväksyty–hylätty. Hylätyn opetusnäytteen antajalle voidaan varata uusimismahdollisuus. Opetustaitotoimikunta päättää arvostelusta puheenjohtajan esityksestä. Opetustaitotoimikunnan lausunto sisältää arvion opetusnäytteestä.

Vaikka opetusnäyte on julkinen, saman tehtävän hakijat eivät voi osallistua toistensa opetusnäytteiden seuraamiseen.

Opetusnäytettä valmisteltaessa hakijan pitää miettiä, mitä opetussisältöjä opetustilanteessa on tarkoitus oppia. Lisäksi pitää ottaa huomioon muun muassa asian liityntä opetettavaan tieteenalaan ja hakijan omaan tutkimukseen laajemmin, opiskelijoiden aktivointi sekä mahdollisen oheismateriaalin käyttö. Opetustilanne toteutetaan siten, että se vastaa yleisemmin hakijan näkemystä hyvästä yliopisto-opetuksesta.

Opetusnäytteen jälkeen opetustaitotoimikunnan jäsenillä ja muilla läsnäolijoilla on mahdollisuus keskustella hakijan kanssa opetusnäytteestä ja seikoista, jotka vaikuttavat hakijan opetustaidon arviointiin.